

Viala

Nr. 1 (4)

Marti, 4 martie 2008

Preț 3 lei

Publicație
a Asociației
“Pentru
Demnitatea
Umană”

Ora trece, ora vine... Mai săraci vom fi de mâine...

Sorin Ciobanu

Ce poate fi mai interesant pentru Republica Moldova decât miracolul existenței poporului său. Într-o țară democratică, independentă deschisă tuturor posibilităților, cetățenii săi pot intra în cartea recordurilor la capitolul: „Cum poți trăi bine, când veniturile sunt de zeci de ori mai mici decât cheltuielile!” Pare absurd, la prima vedere, dar noi continuăm să existăm și să ne mulțumim cu ce avem.

Cu democrația care face furori în toată lumea, Republica Moldova ar putea avea frați și surori mai mici pe toate continentele, (mai nou) insulele de pe glob. Nu știu ce-a mai rămas în țară din peste 4 milioane de locuitori, doar poate bunici și nepoți, în rest toți sunt peste hotare pentru a ține piept scumpirilor de acasă. De parcă conducerea țării în fiecare seară ar sta cu harta în față și ar studia pe unde nu au mai călcat cetățenii republicii noastre. (Aha! în SUA, Canada, Franța, Italia, ... , Rusia sunt de-ai noștri pe insule încă nu au ajuns!? Da... Mărim prețurile la gaze, energie electrică! Se vor duce, n-au încotro! Acum am

cucerit aproape și toate insulele din lume). De ce mulți nu sunt de acord când țării noastre i se mai spune și Basarabia? Nu cred că e o problemă. Poate să se numească și Basarabia, sau Republica Moldova sau alt cumva. Chiar dacă e atât de importantă denumirea, noi am putea crea și Moldova Italiană, Moldova Portugheză, Voievodatul Moldovei din Spania, Cnezatul Moldovei de la Moscova, Insula Moldova de pe lângă insulele Feroe etc, etc. Moldovenii avem peste tot în lume. Batem toate recordurile la transferuri de peste hotare a populației noastre: pe 2007 1,2 miliarde de dolari SUA. E bine. Dar se putea mai mult, așa că, scumpim gazele și energia și în 2008 la sfârșitul anului vom trece de 1,6 miliarde dolari. Dar... domnilor demnitari faceți ceva pentru țară, cel puțin vize pentru populația aptă de muncă să fie cât mai ieftine și mai accesibile că altfel nu mai sărim de pragul de 1 miliard de dolari transferuri din exterior. În țară să nu faceți nimic, altfel nu mai pleacă moldovenii nicăieri. Da! Societatea s-a dezvoltat în ritmi covârșitor. Ce prost mai era tătuca Stalin când făcea deportări în masă forțate, nu știa el care e șmecheria – scumpește tot, dar nu cumva să ridici salariile și ei vor pleca singuri, ca mielușii.

Facem reforme importante dezvoltarea sectorului privat, cel bugetar îl lăsăm pentru mai târziu, căci dacă îi acordăm prea multă atenție... Ce ne facem? Vin toți medicii, profesorii, scriitorii, muzicienii de peste hotare și atunci ADIO TRANSFERURI

DE MILIARDE. Cum poate exista în zilele noastre o familie de profesori, medici din salarii la nivelul țărilor din Africa cu prețurile de nivel European. Dacă vin ei acasă nu vă mai arde de glume: Ce limbă vorbim? De unde ne tragem rădăcinile? etc. Vă pun ei la punct pe dată. E ușor de manipulat cu bunici și nepoți, dar cu intelectualii n-o să vă ardă de glume.

De ar fi acum printre noi Vasile Alecsandri cred că i s-ar decerna „Premiul Nobel” pentru operele care le-ar scri: „Chirițoii de la Chișinău”.

Mi-e milă de poporul nostru și, mai mult, de bunici și nepoți care adorm cu sufletul sfîșiat de dorul de copii și părinți. DOAMNE, CU CE AM GREȘIT ÎN FAȚA TA!?

La cele spuse mai sus (pe o notă când mai sarcastică, când mai dureroasă) nu-mi vine nimic altceva de adăugat decât versurile:

„NU AVEȚI NIȘTE CEARĂ?”
Ni s-au răcit sufletele,
Am uitat molitva de seară –
Se scurg orele, mutele.

S-au scumpit lumînările,
S-au mărit prăvăliile...
Inima-și uită cântările,
Ochii-și usucă privirile.

Fratele își uită fratele,
Soarele își pierde lumina,
Cimitirile îngheșuie satele,
Mătrăguna cuprinde grădina.

Suntem pierduți printre umbre –
Ne seacă și văzul...
Vocile răsună subre...
„DOAMNE, SALVEAZĂ-NE
CREZUL!”

Partidele sunt ca și oamenii –
se nasc și mor!

Ion Mereuță,
președintele Partidului Creștin
Umanist din Republica Moldova

Pag.2

Interviu realizat cu dna Marina
Șelaru, director executiv ACAP

Pag.4

Pretorul sectorului Ciocana avertizează!

Interviu realizat cu
Galina Bostan,
pretorul sectorului Ciocana

Pag.5

OPINII, SUGESTII, OPINII...

Partidele sunt ca și oamenii – se nasc și mor!

Pragul electoral trebuie să reflecte puterea reprezentativă a poporului. În acest caz dacă în Parlamentul R.M. sunt 101 deputați, atunci pragul electoral trebuie să fie 1,1%. În caz contrar pragul de 5 – 7%, care se vehiculează că va fi

adoptat de către Parlament, nu reflectă puterea reprezentativă a poporului și evident redistribuirea mandatelor este o minciună. În condițiile create, pentru a păstra în RM democrația participativă și evidența partidelor mai mici, mai tinere ar fi mai adecvat procentajul de 2 – 4%. Ar fi corect, reeșind din faptul că legea nu permite formarea alianțelor și blocurilor preelectorale.

În privința **votului uninominal**, Partidul Creștin Umanist din Republica Moldova (PCUM) are stipulat în programul său că susține votul uninominal atât în privința alegerii președintelui statului cât și a deputaților. Nu înțeleg de ce unii liberali consideră că este inițiativa lor. În programul PCUM se menționează, că Parlamentul ar fi necesar să fie ales în număr de 71 de deputați dintre care 35 ar fi aleși pe circumscripții

uninominal sau unimandatare, iar ceilalți pe lista partidelor politice. Este o doleanță și numai Parlamentul este în drept să schimbe aceste mecanisme.

Fiecare om are dreptul la opinii. Au acest drept și partidele politice. Este un punct de vedere și poate o dorință nu numai a lui Filat. Dar nu e decât populism, căci numai poporul poate rezolva ceva. Liderii de partid, partidele sunt ca și oamenii, se nasc și mor. Supraviețuiesc numai cei pe care îi creditează cu votul său.

Republica Moldova se află într-o situație de regresie la toate aspectele – economic, politic, cultural etc. Conducerea țării noastre nu mai stăpânește pulsul poporului său. Avem o degradare politică, economică și culturală. Ar fi bine ca liderii politici, partidele să se lase de PR și să vină cu inițiative concrete pentru soluționarea problemelor. Copii cresc fără părinți.

Școlile duc lipsă de cadre didactice. Calitatea învățămîntului scade. Moldova în 2 – 3 ani va rămîne fără drumuri. Cînd s-a efectuat o reparație capitală a autostrăzilor din țară? Bătrînii nu au bani să-și cumpere medicamente. La noi, se adoptă legi, proiecte, însă doar a zecea parte din ele sunt efective și orientate cu adevărat pentru bunăstarea poporului. Instabilitatea politică, economică aruncă Moldova în rutina țărilor fără perspectivă pentru cetățeni, de aceea avem a emigrare masivă a forțelor de muncă. Merită poporul nostru această soartă? În mîinile noastre este viitorul copiilor și nepoților noștri și ei merită un viitor luminos.

Ion Mereuță,
președintele Partidului
Creștin Umanist
din Republica Moldova

Ultimele decizii, care se încearcă a fi aprobate în parlament, fac parte din pachetul de restricții artificiale. Puterea încearcă să le instaleze pentru concurenții electorali, pentru a-și asigura o mai mare prezență a subiecților electorali, ca la sfîrșitul competiției să fie un procent mai mare a partidelor, care nu au trecut în alegerile locale. Experiența din 2001, cînd comuniștii au acumulat peste 20 de mandate, practic din contul partidelor, care nu au trecut pragul electoral, îi face ca ei să-și mai încerce încă o dată norocul. Sigur că interzicerea asocierii preelectorale este rar întîlnită în practica țărilor europene, cît și majorarea pragului electoral. Toate instituțiile, care au observat alegerile în ultimii ani în R.M., au recomandat pragul electoral de 4%.

Votul uninominal pentru unele țări cu tradiții democratice este bine venit. Pentru RM, cînd țara este divizată, cînd țara nu controlează o parte din teritoriul s-a luat decizia ca votul să fie pe liste de partid ca să existe o singură circumscripție. Din punct de vedere a situației reale cred că este o normă care corespunde realității RM.

În 1997, cînd am discutat codul electoral, noi am pledat pentru ca listele să fie divizate – o parte din deputați să fie aleși pe listele de partid, iar cealaltă parte să fie aleși pe circumscripții. Însă situația ne-a demonstrat că, din principiu, voturile uninominale a deputaților independenți în condițiile Republicii

Nu este sincer din partea PLD...

Moldova pot să distorsioneze, (adică omul care umblă cu sacul cu bani poate să fie votat). Trebuie să existe o responsabilitate politică în fața alegătorului. În cazul de față partidele politice sunt acele structuri care trebuie să răspundă în fața alegătorului pentru activitatea sa în componența Parlamentului și Guvernului. Sunt speculații ieftine că dacă vom alege deputatul numai pe circumscripții el va fi mai responsabil. Nu se atestă. Și în Rusia și în România și în alte țări alegerea deputaților pe liste de partid nu crează o situație mai proastă de cît alegerile pe circumscripție.

Am auzit declarația dlui Filat că scoaterea de pe scena politică a dlui Voronin este sensul vieții lui. Îmi pare rău că se încearcă a specula și a juca mai mult pe strunele alegătorilor.

Voronin în 2009 va pleca singur din funcția de președinte al R.M., fiindcă Constituția nu permite al treilea mandat. Eu mă îndoiesc că Voronin va avea una din cele două funcții ce mai rămân – președintele parlamentului sau funcția de prim-ministru. Mă îndoiesc. Cred că dl. Voronin singur nu va pretinde la aceste funcții, de aceea să declar că „este sensul vieții mele...” Voronin pleacă singur, dar ce se întîmplă cu sensul vieții tale mai departe!? „Republica Moldova fără Voronin” este o speculație, fiindcă toate partidele luptă să devină majoritare în viitorul parlament și, indirect, luptă ca comuniștii să fie cît mai puțin prezenți în el. Toate partidele sunt necomuniste cu excepția Partidului Comunist, de aceea să afirmi că tu ești cel mai tare este... așa... Partidele mici, noi născute, care abia apar pe scena politică fac multă gălăgie ca lumea să-i audă, să-i observe... Filat, l-a votat pe Voronin în 2005 la 4 aprilie. El fiind unul din membrii fracțiunii, care a pledat activ pentru ca fracțiunea să-l voteze pe dl. Voronin și acuma spune „Moldova fără Voronin!?”. Filat a fost de cîteva ori la Voronin și ia propus serviciile pe parcursul acestor ani de zile – lucru foarte cunoscut în cadrul fracțiunii, inclusiv crearea Partidului Liberal a fost o idee care a apărut în clădirea prezidențială, nu la dl. Filat. Fiindcă demolarea P.D. a fost și este în interesul comuniștilor – de a scăpa de concurență în 2009.

Nu pleacă un om important din partid, atunci cînd partidul este în creștere. P.D. după alegerile locale a fost unul din partidele care a fost clar în creștere. Comuniștii au avut interesul. Dl. Filat, care are probleme economice, a încercat să le rezolve prin această combinație – de a-și face un partid, care într-un fel a fost coordonat cu comuniștii.

Eu cred că acest partid nu va avea succes, fiindcă el se face prin metode de business și politică sunt două lucruri diferite totuși. Iar în condițiile PLD ele se intercalează. Nu cred că toată această foșneală va avea un ecou electoral, fiindcă oamenii deja au mai auzit de mai multe ori de această chemare. Nu este sincer din partea PLD. Este o acțiune, care se încadrează în compania PR, dar nu o chestie care poate avea urmări. A încercat și Bragiș în 2003, alții au adunat semnături... Organizarea unui referendum prevede lucruri foarte clare, care trebuie realizate. Este o declarație și o acțiune, ce are scopul de a încălzi activității și nu se va solda cu rezultat pozitiv. Un partid politic pornește la acțiune și el trebuie să aibă o absolută claritate cu ce se va solda acțiunea.

Dumitru Diacov,
Președintele Partidului
Democrat

OPINII, SUGESTII, OPINII...

**2008 – cu conducerea comunistă la guvernare –
an pierdut pentru Republica Moldova!**

Declaratia dlui Vladimir Filat „Moldova fără Voronin, Moldova fără comuniști” nu este nouă. Mulți politicieni spun continuu acest lucru. Sloganul face parte din campania de mediatizare a partidului. Și e un lucru firesc. Însă ne întrebăm: de ce nu au reacționat partidele nici la apelul de solidarizare a forțelor în atitudinea față de demersurile intransigente ale Puterii de a reglementa problema nistreană? Probabil că există mai puțină încredere față de îndemnul PLDM. Care nu a făcut decât să preia sloganele altor partide și, sperând că ar avea mai multe posibilități media, le difuzează intens, în ideea unui impact puternic asupra opiniei publice.

Presa, care vehiculează acest apel, ar trebuie să întrebe ferm

altceva: e nevoie sau nu de solidarizarea forțelor politice din RM ca, împreună, să îi debarce pe comuniști în anul 2009? Ne axăm pe o concurență absolut contraproductivă, întrecându-ne în „cine e mai anticomunist” (și nu cred că PLDM e cel mai anticomunist partid.) sau se inițiază o masa de negocieri pentru a discuta asupra priorităților și a deciziilor în noul context – când nu poți face alianțe, când există pericolul deturnării voturilor democratice, urmare a ridicării pragului electoral, când nu au dreptul să candideze cetățenii români din R.M., căci „faimoasa” lege va fi aplicată selectiv, lipsindu-i mecanismul de realizare. Adică să vedem: suntem gata să preluăm democratic puterea în RM sau rămânem la cheremul unor partide ce s-ar putea dovedi un Cal Troian al comuniștilor. Nu i-am uitat pe cei care au l-au instalat pe 4 aprilie pe Voronin în fotoliul de Președinte, dându-i puteri nelimitate în a ne governa statul. Și vedem la ce dezastru am ajuns, inclusiv cu votul pentru satrapul comunist.

De asemenea, am văzut în teritoriu peledii. Sunt cei ce au colaborat cu comuniștii pînă în 2007. Nu zic, trebuie să-și schimbe oamenii mentalitatea. Însă după stilul și comportamentul lor am temerea că cineva ar putea proceda în 2009 ca la 4 aprilie 2005. Adică „să vedem cu cine ne dăm – cu democrației sau cu bolșevicii”. Aș vrea să greșesc, însă îmi persistă un mare semn de întrebare.

Fac doar avertismente. PNL a sensibilizat constant alegătorii în legătură cu pierderile statului din cauza aflării la guvernare a

comuniștilor, dar, de fapt, a unei clici criminale în frunte cu Vladimir Voronin, ce împiedică mersul nostru spre UE și NATO. Platforma electorală a PNL 2007 a fixat ca obiectiv strategic începutul debarcării comuniștilor, în vederea răsturnării lor definitive în alegerile în 2009.

Aceasta, deocamdată, reușește – 21 de raioane sînt conduse azi de coaliții democratice. Voronin, care nu se vrea și Președintele românilor (nici nu ne-a fost vreodată!), ale celor 80 la sută din cetățenii noștri, a declanșat o isterie antiromânească fără precedent, încercînd să reintre în grațiile Kremlinului. Anul 2008, cu o conducere comunistă ce face totul pentru a se menține la putere, este pentru noi un an pierdut. Tocmai de aceea le-am adresat colegilor politicieni apelul să ne unim eforturile pentru un impeachment Președintelui Voronin. Nu vom intra în UE și în NATO cu o guvernare comunistă.

Nu e bine că se va majora pragul electoral. R.Moldova e foarte fracționată, în sensul categoriilor de populație cu interese și cu orientări diferite, ce ar trebui reprezentate în Parlament, pentru decizii cît mai consensuale. Noi avem problema orientării spre Est sau spre Vest și pozițiile trebuie apropiate, pentru a funcționaliza instituțiile statului. Cred că ar fi adecvat un prag de 3 - 4%.

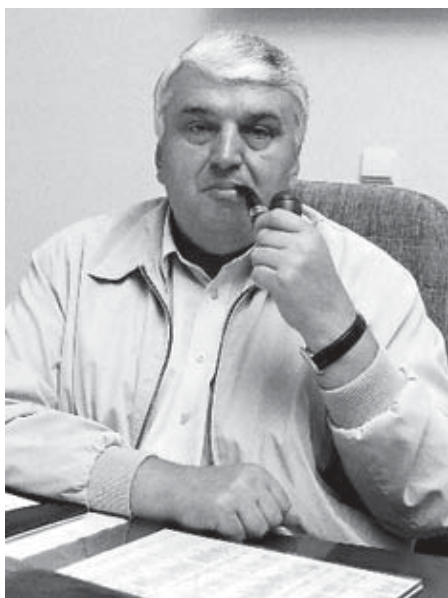
Votul uninominal ar fi o soluție bună, dar nu are cine vota, de aceea, și această propunere este un PR. Însă pentru a cunoaște opiniile tuturor, avem nevoie de spațiu public de

discuții. Noi nu putem discuta la televiziune – cu cel mai mare impact asupra opiniei publice. Nu putem, deci, testa opinia populației asupra mai multor lucruri. Rating-urile noastre sînt niște falsuri. Când, de dimineață și pînă seara, stă pe micul ecran doar Voronin, Lupu și Tarlev, oamenii nu pot compara. De aceea rating-urile politicianilor, ale partidelor sunt manipulari. Dacă mi-aș respecta instituția, nici nu aș accepta să fac sondaje într-o societate fără spațiu public de discuție, fără pluralism la Radioteleviziunea ce ar trebui să fie publică.

Iată de ce e necesar ca toată Opoziția să lupte împreună, dacă e Opoziție și încă anticomunistă. Să luptăm ca să obținem un spațiu public pentru discuție. Acolo să facem o confruntare de idei, spre binele populației. Și mai există o problemă. Opoziția este dezunită și pentru că e diferită atitudinea față de NATO, identitatea românească, orientarea cu adevărat spre UE prin ajutorul posibil al României.

Aceste trei aspecte sunt problemele asupra cărora partidele din Opoziția democratică au viziuni diferite. Ele sînt o hîrtie de turnesol, un test, care trebuie trecut pentru ca Opoziția să meargă împreună, într-un front comun împotriva comuniștilor și să-și unească eforturile cînd comuniștii vor încerca să cîștige nedemocratic alegerile.

*Vitalia Pavlicenco,
Președintele Partidului
Național Liberal*

Am fost mereu împotriva colaborării cu comuniștii...

Vlad Filat a fost unul dintre cei, care l-a votat pe Vladimir Voronin, care a promovat anume această idee și acuma, eu știu, poate și-a schimbat viziunea, conceptul. Dar ei sunt cei care l-au pus pe Voronin la guvernare în 2005. Alianța „Moldova Noastră”, partidul, și eu personal, am fost mereu împotriva colaborării cu comuniștii, promovării lor în funcție. În cadrul alegerilor din 2005 noi am fondat blocul electoral „Moldova Democrată”, în care a candidat și V. Filat. Dacă este o cinvingere a dumnealui despre o greșală comisă în 2005, înseamnă că trebuie să-și ceară scuze de la

coechiperii acelei formațiuni politice pe lista căreia a candidat. Bineînțeles, m-aș bucura, dacă acest lucru e făcut din convingere, dar, probabil, la acest capitol, s-ar cere și unele explicații de la dl. Filat: cum de și-a schimbat viziunea și de ce a procedat așa în 2005? Eu personal de două ori am participat la ședința biroului politic al Partidului Democrat. Am declarat atunci, că eu nu am încredere, eu personal, n-am încredere în dl. Diacov, deoarece, după cum se știe, dl. Diacov își mai permitea și în trecut unele devieri de la înțelegeri și în ambele cazuri dl. V. Filat m-a asigurat că ele vor fi respectate, dar...

Cît privește votul uninominal, „Alianța Moldova Noastră” demult a propus ca parlamentul RM să fie ales 50% prin vot uninominal și 50% pe liste de partid. Așa numita „spisca” în prezent nu prea merge, fiindcă în parlament s-au strecurat persoane, pe care electoratul nu prea le-a cunoscut. Prin vot uninominal deputatul în parlament își asumă o anumită responsabilitate față de electorat. Reieșind din faptul că avem un electorat prea divizat pragul electoral nu ar trebui să fie mai mare de 4%.

*Serafim Urecheanu,
Președintele „Alianței Moldova
Noastră”*

Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Republica Moldova (ACAP)

Interviu realizat cu dna Marina Șelaru, director executiv ACAP RM

Ce reprezintă Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști (ACAP) din Republica Moldova?

ACAP este o organizație obștească ce s-a creat în baza comunității de interese în scopul dezvoltării contabilității și auditului. Este o organizație nonprofit, fondată în 1996. De menționat că suntem prima asociație profesională din spațiul Conunității Statelor Independente care au obținut statutul de Membru IFAC, precum și prima asociație, din istoria IFAC, care a obținut statutul de Membru Activ al IFAC. Într-o perioadă scurtă de timp, ACAP a reușit să obțină un rol important în practica contabilității și auditului din Republica Moldova. Președintele Consiliului Directorilor al ACAP, care face gestionarea între adunările generale, este dl. Veaceslav Ciobanu.

Cu ce organisme internaționale colaborează ACAP?

Dacă vorbim de colaborare cu organismele internaționale, cu excepția IFAC, a Federației Internaționale a Contabililor, membrii căreia suntem, recent am fost primiți membri ai federației Internaționale a Experților Contabili Francofoni. De asemenea, suntem membri ai Consiliului Euroasiatic al Contabililor și Auditorilor Certificați, la care participă mai multe țări din cadrul CSI. Este un program în limba rusă, fiindcă programele cunoscute în lume sunt toate efectuate în limba engleză. Pentru a primi certificat de calificare internațională, solicitanții au posibilitatea de a susține examenele și aici, la Chișinău în limba engleză. Cu această excepție mai suntem și membri ai SEEPAD (Parteneriatul Sud-Est European de Dezvoltare a Contabilității), din care fac parte: România, Moldova, Ucraina și țările balcanice. În rezultatul acestei colaborări obținem multă informație. Actualmente stabilim relații de colaborare și cu Regimul Contabililor Certificați din Olanda. Menținem relații strânse de colaborare cu CECCAR din România.

Cum poți deveni membru ACAP?

În prezent ACAP numără peste 800 de membri. Persoanele care doresc să devină membri trebuie să corespundă la cel puțin una din următoarele condiții: studii superioare la următoarele specialități: evidența contabilă, finanțe, business, experiență de cel puțin un an în

domeniul contabilității și auditului; să dispună de un act ce certifică activitatea în domeniul contabilității și auditului, eliberat de organele de stat din Republica Moldova, ACAP sau asociației unei alte țări, Institutul Contabililor Licențiați, Institutul American al Contabililor etc; student la secția de zi a unei instituții de învățământ la specialitatea contabilitate și audit sau alte

specialități în domeniul business-ului; funcționarii, conducătorii din domeniul contabilității, auditului, managementul afacerii, analiza financiară etc.

E important ca fiecare membru al nostru să tindă de a obține certificatul de calificare profesională.

Ce obiective își propune asociația?

Sarcina principală a asociației noastre constă în asistența și dezvoltarea contabilității și auditului profesionist din țară, asigurarea membrilor cu informația necesară, aprofundarea cunoștințelor în domeniu, prestarea serviciilor de calitate la un nivel înalt, profesionist, protecția contabililor și auditorilor în organele puterii centrale și locale.

De asemenea, ACAP își propune de a participa la standardele de contabilitate și audit, elaborarea și difuzarea programelor ample de instruire, de

pregătire profesională, organizarea întâlnirilor, seminarelor, meselor rotunde, cursurilor de instruire în vederea ridicării calificării specialiștilor etc.

Am participat la elaborarea proiectului „Ghilotina 2”, precum și la diferite consilii economice de pe lângă Ministerul Finanțelor, Inspectoratul Fiscal Central etc. Suntem implicați în analiza proiectelor de legi ce țin de domeniul contabil. Prin aceasta încercăm să promovăm interesele contabilului simplu. Tindem permanent să perfecționăm competența contabililor profesioniști prin diferite programe de dezvoltare profesională.

Ce programe, cursuri oferă ACAP contabililor?

De la înființarea sa, asociația desfășoară activități de instruire în domeniul contabilității, impozitării, auditului, standardelor naționale de contabilitate, precum și disciplinelor legate de business. Cursurile sunt organizate de către profesori experimentați, care fac parte din componența cadrelor didactice ale ACAP, contabili și auditori practici. În cadrul cursurilor este practică metoda individuală de abordare. Cei care participă la cursuri beneficiază de material didactic elaborat de specialiști din R.M. cât și de peste hotare. La acest capitol, aș menționa că asociația dispune de o bibliotecă ce poate fi vizitată nu numai de membri, ci și de alți solicitanți.

Cursurile se desfășoară atât la Chișinău, cât și în toate regiunile republicii, sau în cadrul unor programe individuale în instituțiile care le solicită.

În urma rezultatelor obținute la testări, participanții primesc certificate ale asociației.

Printre cursurile ce le practică ACAP enumerăm: cursuri pentru contabili începători, cursuri de sporire a calificării contabililor, cursuri referitoare la tehnologiile informaționale etc, etc.

Noi suntem cei, care certifică contabilii. Avem trei trepte de perfecționare: nivelul de începător – căroro le dăm bazele contabilității, nivelul doi – intermediar ce ține de dezvoltarea profesională continuă a cadrelor, care practică profesia și nivelul avansat – pentru cei certificați, autorizați, licențiați care au nevoie de cursuri speciale în domeniul profesional.

Vreau să menționez că avem șapte persoane certificate la nivelul doi (CIPA) și 165 de persoane calificate la nivelul I (CAP). Efectuăm cursuri de pregătire pentru examene de certificare. Examenele pentru nivelul I au loc de trei ori pe an. Pentru nivelul doi (CIPA) – de două ori pe an. În total pentru ambele niveluri e necesar de susținut șapte examene. Pentru a obține calificarea de nivelul doi sunt necesari trei ani de experiență de muncă, să susții un test la sistemele informaționale și în ultimă instanță – încă patru examene.

Ministerul Finanțelor recunoaște cele șapte examene susținute aici. Este un mare avantaj, deoarece poți obține licență de auditor calificat și în același timp certificatul internațional CAP și CIPA recunoscut în Europa.

Vă mulțumim!

A.C.

Pretorul sectorului Ciocana avertizează!

Interviu realizat cu Galina Bostan, pretorul sectorului Ciocana

Care sunt problemele cu care se confruntă sectorul Ciocana?

Sectorul Ciocana se confruntă cu mai multe probleme. E sectorul unde se construiește cel mai mult. E vorba de cele 54 de case în curs de construcție, ce vor fi locuite de familii tinere. Partea bună a lucrurilor e soluționarea problemei spațiului locativ. La cele 150 mii de locuitori ai sectorului Ciocana se vor mai adăuga încă câteva zeci de mii. De aceea, mă întreb: în ce școli vor merge copiii, care vor locui în casele respective, ce grădinițe vor frecventa? Spre marele regret, paralel cu construcția spațiului locativ nu se construiește nici o școală și nici o grădiniță. La moment numărul lor satisface cererea, dar ce vom face mai apoi, pentru că nici în celelalte sectoare ale municipiului nu se construiesc instituții școlare și preșcolare?

Un semn de întrebare constituie doar școlile și grădinițele?

Și parcările reprezintă o problemă cu multe semne de întrebare. Multe din ele au fost lichidate. În locul lor s-a construit spațiu locativ. Doar un bloc locativ, spre exemplu, cuprinde 500 de familii. Vor apărea 500 de mașini și cel puțin 500 de copii. Mașinile vor fi în stradă, vor bloca orice spațiu liber, școlile și instituțiile preșcolare vor fi supraaglomerate, și când ne gândim că avem peste 50 de blocuri de locuit...

Salubritatea, de asemenea reprezintă o problemă majoră pentru toate sectoarele. La acest capitol aș menționa – salubritatea deșeurilor de construcție. Unde sunt duse zecile de tone de deșuri din construcție, la ce gunoșiți? Pe lângă faptul, că multe blocuri nu dispun de autorizație de construcție, certificate de urbanism, (aceste goluri documentare)

mai există și problema salubrității. Organele competente, direcțiile municipalității când eliberează autorizație de construcție, ar fi necesar să ceară contractele încheiate cu regia salubritate. Astfel am avea gunoșiți autorizate, ce nu ar afecta, din punct de vedere ecologic, sectorul locativ și zonele de agrement. Nu este curat acolo unde se face în permanență curățenie, ci acolo unde se păstrează.

De unde ar trebui să vină resursele financiare pentru construcția instituțiilor școlare și preșcolare?

În acest scop au fost rezervate terenurile respective, dar din păcate, construcția lor trebuie să fie finanțată din bugetul municipal – prea mic și sărac

la momentul actual. E o problemă cu un mare semn de întrebare: ce facem, cum urnim carul din loc? Un colac de salvare ar fi atragerea sponsorizărilor.

Să înțelegem că Ciocana este cel mai tânăr sector al municipiului Chișinău?

Da, Ciocana este cel mai tânăr sector al Chișinăului. Vârsta medie, a locuitorilor săi, este de 32 de ani. Tinerii de aici nu dispun de un centru cultural, cinematograful, sau un centru sportiv bine dotat. Lucrările pentru finisarea oficiului stării civile au fost sistate. Unica bibliotecă de care dispunem – bibliotecă „Transilvania” se află într-o stare deplorabilă, curge acoperișul, iar interiorul necesită reparație. Nici un internet nu poate înlocui o bibliotecă și nici un calculator – o carte. De aceea e necesar să investim. Copii reprezintă viitorul nostru și ei merită toată atenția și dragostea noastră.

Vom căuta căi de soluționare, vom face tot posibilul pentru a le oferi locuitorilor tot ce este mai bun și mai frumos pentru un trai decent.

Vă mulțumim.

A. C.

SITUAȚIA FINANCIARĂ A SISTEMULUI BANCAR ÎN ANUL 2007

Pe parcursul anului 2007, sistemul bancar din Republica Moldova a consemnat tendințe pozitive de dezvoltare.

Capitalul de gradul I s-a majorat cu 37,8 la sută până la 5 235,9 mil. lei. Evoluția acestui important indicator financiar denotă, în continuare, o bună capacitate a sistemului bancar de a acoperi eventualele pierderi și care joacă un rol determinant în asigurarea protecției intereselor deponenților.

Cota investițiilor străine în capitalul băncilor la 31.12.2007 a constituit 71,9 la sută sau cu 9,2 p.p., mai mult față de începutul anului. Media suficienței capitalului ponderat la risc pe sistem rămâne a fi la un nivel înalt, înregistrând la aceeași dată 29,6 la sută (nivelul necesar e de 12 la sută). Faptul dat indică un grad înalt de siguranță al activității băncilor pe fundalul unui potențial de realizare a plasamentelor, fără a-și afecta stabilitatea.

Totalul activelor a sporit în anul 2007 până la 3 1978,7 mil. lei, sau cu 40,6 la sută, reflectând o activitate bancară în extensiune. Tendința înregistrată până în prezent semnalizează și, în continuare, o creștere a activelor, finanțată preponderent de aflulxul depozitelor noi și obținerea veniturilor. În structura activelor s-au remarcat creșteri la toate articolele. Astfel, portofoliul de credite (net) s-a majorat cu 51,6 la sută până la 19 880 mil. lei, mijloacele datorate de bănci și BNM cu 30,1 la sută până la 6 074,7 mil. lei, numerarul cu 45,9 la sută până la 1 683,5 mil. lei, hârtiile de valoare cu 0,1 la sută până la 2 266,8 mil. lei ș.a.

În contextul diminuării riscurilor bancare, se remarcă reducerea ponderii creditelor nefavorabile (substandard, dubioase și compromise) cu 0,7 p.p. față de începutul anului până la 3,7 la sută înregistrate la 31.12.2007. Ponderele reducerilor pentru pierderi la credite în totalul creditelor s-a diminuat cu 1 p.p. până la 4,2 la sută. Administrarea riscurilor își găsește expresie în continuare și în diversificarea domeniilor de acordare a creditelor. Astfel, ponderea cea mai mare în totalul portofoliului de credite la 31.12.2007 au deținut-o creditele acordate industriei și comerțului – 48,6 la sută, urmate de creditele de consum – 14,1 la sută, creditele destinate agriculturii și industriei alimentare – 13,8 la sută și creditele acordate pentru imobil, construcții și dezvoltare – 12,8 la sută.

La 31.12.2007 soldul creditelor de consum acordate în mărime de până la 700 mii lei a crescut cu 96,1 la sută până la nivelul de 2 281,3 mil. lei, ceea ce semnifică o pondere de 11 la sută din portofoliul total de credite. Soldul creditelor acordate întreprinderilor mici și mijlocii a totalizat 7 602,9 mil. lei sau 36,6 la sută din totalul creditelor.

De menționat, că în portofoliul de credite, suma celor mai mari zece datorii nete la credite a constituit la data sus-menționată 27,7 la sută din creditele nete pe sistem (limita

maximă e de 50 la sută din totalul creditelor nete). Totodată, suma tuturor expunerilor mari a reprezentat 23,9 la sută din totalul portofoliului de credite și 94,8 la sută din capitalul normativ total (limita maximă e de 500 la sută din CNT). În această ordine de idei, se înscrie și raportul dintre expunerile față de persoanele afiliate și capitalul de gradul I la situația din 31.12.2007 – 22,7 la sută (limita maximă e de 100 la sută din capitalul de gradul I). Acești indicatori consemnează administrarea eficientă a riscurilor de credit, precum și un potențial suficient de acoperire a eventualelor pierderi aferente.

În anul 2007 venitul net pe sistemul bancar a însumat 1 094,8 mil. lei sau cu 59,9 la sută mai mult față de anul precedent. Rentabilitatea activelor și cea a capitalului acționar au înregistrat la 31.12.2007 – 3,9 la sută și respectiv 24,2 la sută, în creștere față de începutul anului cu 0,5 p.p. și respectiv 3,7 p.p.

Lichiditatea pe termen lung pe sistemul bancar (active cu termen mai mare de doi ani / resurse financiare cu termen potențial de retragere mai mare de doi ani ≤ 1) a constituit un coeficient de 0,7. Nivelul acestui indicator denotă disponibilitatea resurselor care pot fi investite pe termen de peste doi ani. De menționat că resursele disponibile pentru acordarea creditelor pe termen cu mult mai mare de doi ani, care sunt determinate de depășirea capitalului normativ total asupra investițiilor băncilor pe termen de cel puțin 10 – 15 ani (mijloacelor fixe și cotelor de participare), au totalizat 3 409,9 mil. lei la situația din 31.12.2007.

Lichiditatea curentă pe sistem (active lichide, exprimate prin numerar, depozite la BNM, hârtii de valoare de stat, credite interbancare nete cu termenul de până la o lună/ total active $\times 100\% \geq 20$ la sută) a alcătuit 29 la sută. Respectarea de către bănci a indicatorilor lichidității relevă existența surselor adecvate de finanțare pentru acoperirea necesităților atât pe termen lung, după cum s-a indicat mai sus, cât și pe termen scurt.

Obligațiunile băncilor la situația din 31.12.2007 au însumat 26 454,4 mil. lei sau cu 40,6 la sută mai mult față de începutul anului. În structura obligațiilor s-au înregistrat creșteri la toate articolele. Depozitele persoanelor fizice au crescut cu 52,6 la sută până la 14 105,4 mil. lei, cele ale persoanelor juridice cu 4,8 la sută până la 7 237,6 mil. lei.

În prezent, sistemul bancar din Republica Moldova include 16 bănci, dintre care trei sunt sucursale ale băncilor străine. La sfârșitul anului în acest domeniu au fost angajate 9 851 de persoane.

Centrul de presă al Băncii Naționale a Moldovei

Adresarea Consiliului Coordonator al Asociației “PENTRU DEMNITATEA UMANĂ”

Țara Moldovei cca 600 de ani a fost pățită, fărâmițată, hărțuită la hotare și în inima ei. Ea a avut o evoluție specifică: de la domnie la democrație și pluralism, de la o țară puternică cu influență geopolitică, europeană și mondială, la o țară mică cu teritoriul fărâmițat, de la un stat unitar la unul descentralizat, de la un popor băștină la unul multiethnic... Acest drum, a fost anevoios. În centrul evoluției statului și sociumului moldovenesc, desigur, au fost și sunt oamenii – cetățenii Moldovei. Anume ei, cetățenii și relațiile umane specifice au determinat dezvoltarea și evoluția societății noastre. Progresul a fost determinat de iubirea de țară, patrie și neam, uneori însoțit de sacrificii, încălcarea demnității omului.

Perioada pe care o parcurge Republica Moldova se caracterizează

prin radicalismul reformelor economice și sociale, a mentalității oamenilor. Aceste reforme au declanșat o avalanșă de probleme și maladii ale societății: sărăcia, mercantilismul și corupția, ura și meschinăria, răzlețirea și trădarea, agresivitatea și terorismul, egocentrismul și separatismul. Paralel diminuării sănătății cetățenilor și societății noastre s-a declanșat o criză demografică – scăderea natalității, creșterea mortalității, spor natural negativ, îmbătrânirea populației, șomajul, migrațiile excesive etc. Are loc degradarea demnității omului, familiei, societății. Având la bază cunoașterea omului și societății moldovenești, considerăm că tratarea acestor maladii trebuie înfăptuită prin cultură, gândire globală, intelect universal, prin implementarea valorilor general umane și democratice, prin înțelepciune și edificarea virtuților morale și religioase,

având la bază ideea divinității omului și omeniei.

Acest drum trebuie înfăptuit prin credință în Dumnezeu, în țară și neam. E strict necesar să reîntoarcem încrederea cetățeanului Moldovei în țara proprie, în neam, în noi înșine. Avem nevoie de unirea care a fost totdeauna plînsă de moldoveni. Avem nevoie de dezvoltare umană durabilă și integrare europeană și mondială. Este primordială perfecționarea mentalității oamenilor.

Fiind neliniștiți de starea demnității omului în țara noastră, un grup de oameni care reprezintă societatea civilă din Republica Moldova au fondat (argumentînd necesitatea) Asociația obștească “PENTRU DEMNITATEA UMANĂ”, organizație non-guvernamentală care și-a propus ca scop reînvierea demnității umane în țara noastră, propagarea demnității omului și

a valorilor general umane, a virtuților morale, a demnității familiei, femeii și bărbatului, a copilului, a țăranului și intelectualului, a demnității naționale și a țării. Asociația își desfășoară activitatea și în domeniile propagării echității sociale și drepturilor omului, afirmarea unei democrații autentice cu demnitate, divinitate, dreptate și dragoste, afirmarea homocentrismului social, elaborarea concepțiilor și strategiilor privind dezvoltarea economică și socială a țării, a procesului de integrare europeană și mondială a Republicii Moldova.

Prietene, vină și împărtășește-ți experiența, nu ezita, nu renunța și nu pierde speranța. Ești oricînd binevenit în rîndurile noastre. Umărul tău contează. Prin unire lucrurile mici se pot transforma în unele mari. În numele demnității umane și a Republicii Moldova, așa să ne ajute Dumnezeu!

SĂ OPRIM PROCESUL DE DEGRADARE A DEMNITĂȚII NOASTRE

Omenia modestia, răbdarea, bunătatea și cugetul poporului nostru constituie un dar lăsat de strămoși pe care îl păstrăm necătînd la calea grea pe care am parcurs-o. Fiecare cetățean al țării noastre, inclusiv generația actuală, am mers în cadența acestei istorii, după cum ne-a dictat rațiunea, conștiința și cugetul. Mandatul de demnitate și înțelepciune pe care l-am obținut în procesul de supravețuire a demonstrat lumii întregi că chiar în clipele de cea mai mare cumpănă știm să fim plini de curaj, să ne apărăm tradițiile, nevoile și neamul, dacă nu atît cu forța și arma, apoi cu mintea, inima și cugetul.

Situația de criză în care ne aflăm necesită eforturi colosale la nivel național pentru întărirea reală a economiei, dezvoltarea științei, culturii și îmbunătățirea condițiilor de viață. Însă, pentru realizarea acestor probleme, trebuie să avem o atitudine omenească unul față de altul, trebuie să manifestăm corectitudine, să izgonim invidia și răutatea din noi, să nu ne suspectăm unul pe altul să ne ajutăm în toate și peste tot. E necesar, în primul rînd, să manifestăm sinceritate, să promovăm numai adevărul, fie chiar amar și zguduitor. Conștiința și cinstea trebuie să ne fie tuturor călăuză în această lume, deoarece ele îl îndreaptă pe om pe calea grea a căutării adevărului și promovării reale a demnității noastre. Însă demnitatea nu trebuie să se manifeste prin vociferări agresive, prin promisiuni irealizabile, dar prin slujire cu devotament a oamenilor simpli. Dacă cei aflați la conducere nu percep durerile, necazurile și suferințele oamenilor, aceasta generează neuropatia, atacă psihicul națiunii și provoacă instabilitate psihologică insatisfacție și apatie, care conduc la indiferență și deprimare. Această stare este deosebit de periculoasă, generînd pierderea demnității omului, degradarea lui. Omul devine amar, fără inițiativă, ceea ce se constată în ultimul timp, la noi, cînd mulți oameni sunt parcă blocați, nu mai încearcă să se revolte, tac și suferă.

Stările de depresiune și pierdere a demnității reprezintă o problemă dificilă. Ființa umană, în asemenea stare rămîne indiferentă, atît față de chestiunile personale cît și de cele general umane. Se poate întîmpla ca astfel de oameni, să nu fie capabili de a lua decizii, care într-un moment sau altul au o importanță de prim-ordin pentru ei personal, pentru familie. Astfel, perceptibilitatea lor se inhibă, devine neflexibilă, scade capacitatea de a înțelege just noua informație, de a aprecia corect acțiunile și deciziile proprii.

Degradarea demnității umane cînd oamenii rămîn indiferenți, nu-și manifestă atitudinea față de necazurile lor, față de mizeria în care se găsesc dar uneori chiar și față de bucuria lor poate fi apreciată ca un tip de boală mintală cu tulburări neurotice care duc la blocarea manifestărilor de comportament, pierderea inițiativei, evitarea problemelor pe care nu le pot rezolva altfel.

Adevărații intelectuali trebuie să fie preocupați de ceea ce se întîmplă cu noi, să aprecieze just situația și să preia inițiativa în mîinile lor. Oamenii înțelepți, principiali nici nu se lasă stăpîniți, nici nu caută să domine pe alții, ci vor întotdeauna să posede rațiunea. Unii dintre intelectualii noștri se găsesc în țară ca niște musafiri: nu prea vor să cunoască realitatea, situația mizerabilă a multor oameni simpli, celor în vîrstă, lipsiți de încălzire, lumină, marginalizație în salarii și pensii. În această grea situație trebuie să ne consolidăm, să fim uniți, mai curajoși dacă dorim să ne păstrăm demnitatea și independența. Să avem în vedere și faptul că ceea ce se pregătește atît în țară cît și în lumea din afara țării de unii politicieni neonești, cu intenții camuflate nu prevestesc nimic bun. În așa situații nu putem rămîne indiferenți deoarece și noi, cei din afara politicii, suntem fiii acestui popor și avem datoria sfîntă să contribuim la evoluția lui. Nu cerem ca savantul, scriitorul, profesorul, mai mult chiar înțeleptul, să aibă neapărat un rol conducător de stat. Dar prima și cea mai importantă funcție a noastră, de care poporul are nevoie – de aceea ne și întreprinde – este de

a proteja și a păstra toate izvoarele adevărului, omeniei și demnității.

Cei din mediul intelectualității, fie savant scriitor, om de cultură, profesor trebuie să aibă o poziție mai principală, mai fermă și să nu se sacrifice pentru interesele proprii, sau ale unor conducători. E un laș cel ce trădează principiile vieții spirituale de dragul unor interese materiale sau din tendința de ocupare a unor posturi, cel care lasă totul pe seama deținătorilor puterii ca, ei și numai ei, să ia deciziile referitoare la soarta țării și a poporului. Atunci cînd adevărul în lupta dintre interese condiționează pericolul de a fi devalorizat, falsificat, unica noastră datorie demnitară este de a ne împotrivi și de al salva, ca fiind crezul nostru suprem.

Savantul, profesorul, scriitorul în calitate de oratori spunînd cu bună știință neadevăruri, sprigină falsul și minciuna, prejudecînd grav procesul de gândire și demnitate. Fățarnicia, minciunile, promisiunile irealizabile, demagogia au întunecat mințile oamenilor încît ei aproape că nu mai pot deosebi răul de bine.

Au pierdut verticalitatea, rămîn indiferenți față de tot ce se petrece în jurul lor, în societate, chiar și de propria soartă, nu mai reacționează prompt și adecvat la acei care îi înșeală, îi scuipă, îi nenorocesc, își bat joc de ei ca persoană. De ce? Unde e demnitatea noastră? De ce ea a degradat și care sunt forțele ce ar străbate betonul indiferenței. Aceste forțe suntem însăși noi, oamenii, care trebuie să manifeste mai mult curaj, înțelepciune pentru care să-l ajute pe sârmanul nostru popor basarabean care a fost nevoit să se obișnuiască cu umilința să piardă acele calități supreme omenești; virtutea și demnitatea.

Datoria noastră sfîntă este să facem totul pentru ca acest rău să nu se repete niciodată, deoarece demnitatea personalității e și una onestă, obiectivă, modestă, socială, înțeleaptă.

*Boris Melnic,
Academician ASM,
profesor universitar*

Victor TELEUCĂ

Improvizația nisipului

Victor Teleucă s-a născut în s. Cepeleuți, fostul județ Hotin la 29 ianuarie 1932. Primele versuri le publică în „Scînteia leninistă”. În 1958 absoluește facultatea de filologie și istorie a Universității „I. Creangă” și apare cartea de debut „Răscruce”. Printre alte cărți ale autorului amintim: „La ruptul apelor”, „Neliniști”, „Din patru vînturi”, „Momentul inimii”, „Și alte neliniști”, „Goniți pasărea de cenușă”, „Hulubi în ploaie”, „Piramida singurătății” etc. Traduce lucrări a marilor poeți din lume: „Peregrinările lui Childe Harold”, de George Gordon Byron. Pe parcursul anilor a mai tradus din A. S. Pușkin, M. Dudin, A. Tvardovski, S. Neris, I. Rainis, I. Martsinkiavicius. Lucrările sale, la rîndul lor sunt traduse în mai multe limbi. La 12 august 2002, după o grea suferință, se stinge din viață.

Fiecare poezie este o insulă pustie și pierdută în largul apelor. Ceea ce face poetul e numai că debarcă pe mal, își lasă ideea și pleacă mai departe. De multe ori ideea nu supraviețuiește și insula continuă să-și contureze pe zare țărnicurile pînă cînd vine un alt poet și o populează cu robinsonada ideii sale.

CE SUNTEM NOI, CE ZICEM CĂ SUNTEM

Ce suntem noi, ce zicem că suntem? Nu-acele blestem patern ce-și joacă-n noi mîndria. În noi mai arde pînă și-acum Alexandria, cu fondul ei de cărți și manuscrise ce ard mereu, dar nu se dau ucise exploadează-n golul sufletului nostru ce stă pîndind din noi ca

dintr-o umbră monstru cu sens cînstind mitologia; ard cărțile în noi și-n cărți Alexandria ca un destin de carte fără carte; aparte ard aproape prin departe ciudatele senzații corozive și gînduri

abuzive se destramă din flacăra în care oscilează iar cuvîntul ca un îndemn, ca un însemn prin care-n noi, eliberat, pămîntul, își capătă reforma singulară, nu-afară, ci în noi e primăvară, sau toamna,

sau o iarnă-n vijelie, cu tot cu spulber alb încape în noi cu spațiul gol deconectat de-adînc în care se domină-n albreformator cîmpia și-o durere-albă compromite uitarea, cîntecul pierdut și

undeva prin veci în floarea răsăritei se caută un galben verde – tot e viață, ca-n fața morții ne răsfață ca mamele sau tații răsfațîndu-și strict copii în forma unui gest într-o speranță-a faptului și-a mîndriei că din priviri se naște tot privire, din foc tot foc se naște

și-n tot e virtuală potrivirea, accentul care singur se mai pune ca o scînteie-n bezna neagră de cărbune.

Mai cheamă-mă,
mai strigă-mă din
bătrînețea mea. Se pot
întîmpla minuni: să-mi aduc
aminte cum m-am îndrăgostit de tine.
Și toată lumea era tînără și frumoasă.

NINGE LA O MARGINE A EXISTENȚEI

Din ningerea asta extrag o plăcere
neună mai mult decît ninge,
ninge ningerea și în extrema
de mijloc din potopul alb al ningerii
mai și tună

și albul din ningere parcă tresare,
pe-o miime de clipă se face mai alb,
apoi scade
și ninge, și ninge, și cade, și cade
albul acesta necuten

și-alături la doi pași marea răsufală
în tihnă și-i atîta odihnă în
zăpezile caselor mele, încît surd cum
sunt, aud cum ninge, la doi pași

marea răsufală, dar nu se vede de atîta
ninsoare și-o aud cum din larguri se-mpinge
spre țărnicul acesta de plajă și merg,
și mă cuprinde o vrajă ancestrală,
ceva de dispersia luminii, de totem,
merg pe pietrișul ud și mă tem să
nu se termine ninsoarea

la această margine a existenței, în
spațiul acesta dintre mine și mare,
unde tot se termină și nimic nu se
începe, e-o dispariție-a timpului
pe care o sesizez, dar mai am încă
a o pricepe în această ciudată omniprezență:
ninge, apocaliptic de alb între mine și mare,
la această margine de existență

care se redeșteaptă în mine, mor
de plăcere și-n moartea asta mă simt bine,
ba chiar mai mult, mai mult decît bine;

Alții vor lumea s-o aibă, să se simtă cu nimb,
eu am plăcerea smîntită-a ninsorii
pe care pe nici o avere din lume n-o schimb.

Sunt copacul imaginar crescut,
rătăcind prin deșertul Nicicîndului
imaginar dintre două păduri imaginare;

m-am născut imaginar într-un
necunoscut ieri,
pornindu-mă pretutindeni
ca să ajung Nicăieri;

am o plăcere, cea mare, la fel im-
ginară cînd toamnele imagine,
frunzișul imaginar,
în nopțile fără vînt mi-l dezbracă

și-n nopțile imagine din visuri-
le imagine să ascult cum
imaginar
de pe ramuri mi se scutură promo-
roaca.

Încerc să numai constat, mă tulbură
adevărul care îmi iese în cale
și mă pune să-l trăiesc;

Reguli de-aramă scrise pe sunet
de clopot
în diminețile
de ritmicitate solară anunță cununia
solstițiului de vară cu luna iunie îmbră-
cată-n seninuri cînd dedesubturile
se manifestă prin adîncimile lor și

torțe, torțe aprinse
cresc de-a lungul drumurilor duminicilor care
acopăr distanțele

cu aripi de pasăre care pleacă spre
sud în ritualul lor de plecare-ve
nire; prin toamnă filfit de aripi

trezesc diminețile să se facă lumină.

Penița cu care scriu pare-un
minuscul coș fumegînd al unui
tren care-aleargă printr-un imens
cîmp de zăpadă

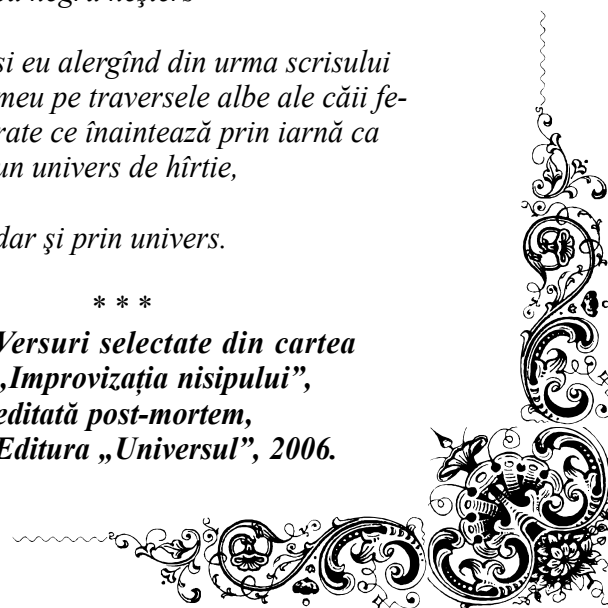
ce miraj onomatopeic al culorii
negre pe-un alb argintat ce se
autoimită printr-o mișcare de alb
contrastînd

cu negru neșters

și eu alergînd din urma scrisului
meu pe traversele albe ale căii fe-
rate ce înaintează prin iarnă ca
un univers de hîrtie,

dar și prin univers.

Versuri selectate din cartea
„Improvizația nisipului”,
editată post-mortem,
Editura „Universul”, 2006.

Haz de necaz

Un hoț intră noaptea într-o casă, de unde proprietarii erau plecați. Cum tocmai băga banii în sac aude o voce: „Isus te privește!”. Se uită el în toate părțile și nu vede nimic. Continuă să bage bijuteriile în sac și iar aude o voce: „Isus te privește!”. Se uită hoțul și vede un papagal. Papagalul îi zice: „Pe mine mă cheamă Moise, dar să știi – Isus te privește!”. Hoțul ride și întrebă: „Ce timpit își botează papagalul Moise?”. Papagalul: „Același timpit care și-a botezat dobermanul Isus!”

* * *

Miezul nopții. Un bețiv se leagănă din gard în gard, când... e oprit de un polițist:
- Actele la control, vă rog și să-mi spuneți unde mergeți!
Bețivul se uită lung și-i răspunde:
- Mă duc la o conferință de presă „Despre efectele nocive ale alcoolului și riscul bețivilor de a deveni ratați”.
Polițistul se uită la el uimit și-l întreabă:
- La ora asta? Cine ține o conferință despre așa ceva la miezul nopții?
- Nevastă-mea, și mai mult la sigur, și soacră-mea.

* * *

Doi lupi se duc să fure oi. Ciocanitoarea îi aude și-i părăște ciobanului, care se pune la pandă. Seara, ajung lupii la stână și vor să intre pe o gaură din gard. Intră primul lup pe gaură și ciobanul îi dă o bită peste bot. Pune mâna la bot și se întoarce către celălalt spunându-i:
- Intră tu primul, că pe mine mă bufnește rîsul!

* * *

Un elicopter s-a prăbușit într-un cimitir. Poliția a descoperit peste 500 de morți.

* * *

La început Dumnezeu a creat pământul și s-a odihnit. Apoi a creat omul și s-a odihnit. Apoi a creat femeia și nici omul, nici Dumnezeu nu s-au mai odihnit niciodată.

* * *

Un popă zboară cu avionul. Cheamă stuardesa și zice:
- Un whisky, te rog!
După un moment de gândire o întreabă:
- La ce înălțime zburăm acum?
- La 16.000 m altitudine.
- Hmm... prea aproape sunt de șefu... Adu-mi un ceai.

* * *

Un bețiv și o blondă se întâlneau pe stradă. Bețivul îi spune:
- Proasto!
Iar blondă îi răspunde:
- Bețivule!
La care bețivul îi răspunde:
- Da, dar mie mâine îmi trece!

Curiozități

Cercetând în detaliu firul de păr, o echipă de specialiști canadieni a ajuns la concluzii spectaculoase. Bolnavii de diabet, de exemplu, au un conținut de crom în par mai scăzut decât oamenii sănătoși; la bolnavii de schizofrenie conținutul de fier și plumb din păr este foarte ridicat, iar cel de cadmiu și mangan foarte scăzut. Parul locuitorilor orașelor conține mai mult plumb decât al celor din mediul rural, iar al pescarilor un procentaj peste normal de mercur. Persoanele cu un indice ridicat de inteligență au în păr concentrații mai mari de zinc și cupru și mai scăzut de cadmiu, iod și plumb.

* * *

Pentru scurtarea timpului de vindecare a rănilor, bioinginerii canadieni au inventat un pansament electric. Eficacitatea acestuia se bazează pe faptul că unii curenți de înaltă frecvență stimulează formarea în organism a colagenului, care ajută la vindecarea rănilor. Electrozi fini, se fixează pe rana, legați de un generator de curent de înaltă frecvență. Tratamentul este rapid și nedureros, iar respectivele cicatrice trec aproape neobservate.

* * *

SUNT GEMENE: UNA ESTE NEGRESĂ, UNA BLONDĂ, CU OCHI ALBAȘTRI
S-au născut din aceeași mamă, la cinci minute una de cealaltă, însă gemenele britanice Millie și Marcia Biggs, care tocmai și-au celebrat prima zi de naștere, sunt departe de a fi identice: una este negresă, în timp ce cealaltă este albă, cu părul blond și ochi albaștri.
Bizareria genetică - notează cotidianul „Birmingham Evening Mail” - se datorează faptului că Millie seamănă cu tatăl său jamaican, în timp ce sora sa geamănă, Marcia, cu mama, de origine britanică. ‘Oamenii spun că este o chestiune genetică neobișnuită. Este foarte rară și are șanse de unu la un milion să se întâmple’, a declarat mama celor două fete, Amanda.

Femeia a adăugat că gemenele, care au fost concepute în urma unui tratament de fertilizare în vitro, ‘arătau aproape la fel imediat după ce au fost născute’. ‘Diferențele clare au început să apară după câteva luni, Millie semănând cu tatăl său, cu păr negru și piele închisă la culoare, iar Marcia cu mine, cu piele albă și păr blond’, a precizat Amanda Biggs.

Cu ocazia aniversării a 60 de ani, colectivul redacțional al ziarului “Viața”, aduce sincere [i calde felicitări dlui Nicolae G}LC+, directorul [colii sportive din or. Ocnița, dorindu-i mult= s=n=tate, noroc [i realiz=ri]n toate.

La mulți ani!

Horoscopul săptămânii

2 – 9 martie

Berbec

Viața de cuplu este în prim plan, ești mult mai preocupat de soarta partenerului. Fiecare pune accent pe stabilitate, pe angajamente asumate, pe dovezi concrete de iubire și de loialitate, ca să consolidați mai bine relația. Au loc evenimente ce vă inspiră amândurora siguranță pe termen lung. Ai încredere! Te simți bine cu rezervele financiare de care dispui, ba chiar devii generos și vrei să-i folosești pentru a face cuiva o bucurie. Poți profita de ziua de 8 martie pentru a-ți demonstra afecțiunea, oferind un cadou scump, bine primit de persoana iubită. Bani sunt un mijloc de a aduce fericire.

Taur

Numai dragostea îți oferă bucurii, în rest ai parte de probleme cauzate de contactul cu ceilalți. Noroc că ai pe cineva de nădejde alături, care te iubește cu adevărat și te susține. Ceva lipsește din viața ta, dar poți compensa o nemulțumire cu altceva, ce merge excelent: relația de cuplu! Zâmbește! Muncești, ai, deci ești suficient de bine motivat să-ți duci la capăt sarcinile. A sosit vremea recompenselor, tot efortul depus până acum se poate estima în bani. Primești salariul, un onorariu pentru o muncă prestată sau afli vești cu privire la felul în care vei fi plătit de acum încolo: o posibilă creștere salarială sau beneficii suplimentare.

Gemeni

Răbdarea îți este pusă la încercare din greu, pentru că tot ce atingi acum necesită timp... Pentru o persoană grăbită, ca tine, lungile așteptări nu-ți sunt pe plac, dar mai trebuie să înveți, uneori, lecția răbdării. Totul înaintază mult mai lent de parcă s-au împotmolit toate. Așteaptă... Te cam roade invidia când privești la cei din jur și faci comparații între veniturile tale și ale lor. Ți se pare că altul are mai mult decât tine absolut pe nedrept și te revoltă această diferență. Ar trebui să descoperi ce ai tu în plus față de el, și nu invers, ceea ce-ți lipsește, pentru că sigur ai și tu un avantaj!

Rac

Ești în centrul atenției, lumea te apreciază și te laudă sincer pentru ceea ce realizezi. Poate fi un moment de vârf în carieră, îți extinzi faima sau ți se împlinesc un vis de care ești mândru. Orice eveniment de top te poate avea pe tine în prim plan și te propulsează și mai sus. Îndrăznește! Bani vin, dar cu multe piedici, încât trebuie să te zbați pentru fiecare leu care îți arvine. Există o oarecare competiție în legătură cu banii, ori pentru că participi la un fel de concurs pentru a obține un premiu sau un drept bănesc, ori pentru că profiturile pe care le poți câștiga necesită un plus de efort și ambiție.

Leu

Exact de unde te aștepti mai puțin și față de care arăți urme de îndoială se ivește o șansă de milioane! Ar fi păcat să o ratezi doar pentru că te prinde într-un moment în care ți-e frică de propriile fapte. Asumă-ți riscurile și profită de ocazie, pentru că nu ți se oferă de mai multe ori. Acționează! Problema banilor devine critică, deci trebuie să fii extrem de prudent în deciziile pe care le iei. Nu fi atât de tranșant și categoric atunci când vine vorba să pui punct unei activități. Finalul poate aduce și terminarea unei surse de venit. Dacă acel lucru se încheie, și banii dispar odată cu el, deci cântărește bine dacă e bine să renunți acum.

Fecioară

Nimeresti într-un mediu predominant feminin. Cu fiecare din ele ai alt gen de comunicare: unele au limba ascuțită și sunt puse pe bârfă, în timp ce altele te înțeleg foarte bine și-ți sunt aproape de inimă. Iei decizii în care luciditatea și rațiunea trebuie să primeze, deci lasă la o parte sentimentele. Cântărește! Bani vin, doar dacă au de unde veni...

Dacă ai terminat o activitate plătită – un serviciu onorat unui client – poate fi momentul în care afli date concrete despre onorariul tău. Fie că suplimentezi un pic suma, pentru că munca a durat mai mult, fie negociezi o prelungire a contractului pentru că e un venit sigur.

Balanță

Ai nevoie de mai mult timp pentru tine însuși, te detașezi de lume, chiar și de cei mai apropiați prieteni. Vrei să privești lucrurile din afară, pentru a nu te influența nimeni cu opiniile lor, de aceea vei refuza intervențiile din afară. Vrei să iei decizii după propriile criterii de selecție! Raționează! Te-ai eliberat de un stres financiar care te afectă și pe tine, și pe cei apropiați din jurul tău. Dacă salariul întârzie să apară sau o factură emisă către un client depășește scadența de plată, iată că vine vremea revenirilor la normal. Plățile sunt aduse la zi, datoriile achitate și poți răsufla ușurat.

Scorpion

Ai pornit o acțiune cu mult avânt, atras de direcții promițătoare, dar totul pare să se oprească chiar după primii pași. Nu ai luat în considerație toate detaliile iar acum iese la iveală acel punct slab, care nu-ți permite să ajungi la ce ți-ai propus. Îți mai domolești energia. Ai răbdare! Bani vin din mai multe surse, din afaceri colective, din tranzacții față în față – vânzări/cumpărări, cerere/ofertă – și din colaborări profesionale. Este un câștig prin schimbul de idei sau de servicii. Produsul muncii tale este bine plătit bine și apreciat și atrage și alte viitoare oferte. Ți se face reclamă ca să fii solicitat și de alții.

Săgetător

Ies la iveală lucruri neplăcute. Ori tu ești responsabil de aceste greșeli, ori sunt intervenții negative ale inamicilor. Nu vor rămâne fără repercusiuni și fără sancțiuni, de aceea trebuie să ai curajul de a arăta și recunoaște adevărul. Este timpul să te eliberezi de ceea ce-ți blochează evoluția. Nu risca! Afacerile merg lent, pentru că trebuie să insiști mult pe lângă cei care trebuie să te plătească. Ori nu-ți dau atât cât ai cerut sau cât ai merita - ceea ce te enervează - ori cer și ei o amânare, pentru că momentan nu au resurse. Dacă ridici puțin tonul și nu le tolerezi scuzele, vor face rost de bani!

Capricorn

Graba strică treaba și acum suferi că te-ai aruncat prea repede în acțiuni care au ajuns într-un punct critic. Aceste erori îți aparțin chiar ție, deoarece nu ți-ai luat măsuri de precauție, ca de obicei. Te-ai lăsat atras într-o direcție pe care nu ai gestionat-o prudent. Te căiești... Trebuie să iei decizii ferme cu privire la o sumă de bani pe care, împreună cu familia, o strângi de ceva vreme cu un scop important. Spui clar dacă investești acum sau mai păstrezi banii în cont o perioadă, dar este un moment bun să cumperi ceva pentru familie: casă, mobilă, aparatură electro-casnică.

Vărsător

Ești atras de tot felul de cheltuieli „de lux”, pentru că tentațiile apar la tot pasul. Ți-au căzut ochii pe un obiect anume, cam scump pentru tine, dar ți-l dorești atât de mult încât faci orice sacrificii. Consideră-l un premiu de mărțisor și dăruiește-ți-l. Dacă nu, fă-i apropouri partenerului să ți-l ofere! Ești atras de tot felul de cheltuieli „de lux”, pentru că tentațiile apar la tot pasul. Ți-au căzut ochii pe un obiect anume, cam scump pentru tine, dar ți-l dorești atât de mult încât faci orice sacrificii. Consideră-l un premiu de mărțisor și dăruiește-ți-l. Dacă nu, fă-i apropouri partenerului să ți-l ofere!

Pești

Ești o companie plăcută în anturajul în care te afli, ai mulți prieteni aproape și vă distrați împreună. Celebrați laolaltă un eveniment deosebit, cum ar fi o aniversare sau o reușită colectivă. Poți fi printre cei mai buni în competiții intelectuale sau profesionale. Afirmă-te! Nu prea știi să profiți de ocaziile bune, pentru că ești sceptic și nu crezi că norocul poate da și peste tine. O șansă excelentă trece pe lângă tine, ori sub forma unui câștig deosebit, ori a unei achiziții de zile mari, dar ți-e teamă să riști. Nu mai căuta nod în papură și prinde norocul din zbor!

Viața 2008

Publicație a
Asociației «Pentru
Demnitatea Umană»

Adresa redacției:

str. V. Lupu 16/1,
Chișinău, MD 2004,
Republica Moldova.

Redactor [ef:]:

Sorin Ciobanu

Ziarul nu-și asumă răspunderea pentru
opinia și declarațiile autorilor

Echipa redacției:

Aurica Ciobanu
Leonid Axinte

Tiparul:

Tipografia «Prag-3»